Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Idegen Nyelvi Központ
Tolmács- és Fordítóképző Központ
www.tfk.bme.hu

MŰSZAKI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKFORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS SZAK

TÁVOKTATÁSSAL KOMBINÁLT ESTI KÉPZÉS

PÁRHUZAMOSAN VÉGEZHETŐ A NAPPALI SZAKFORDÍTÓ KÉPZÉSSEL!

I. A SZAK RÖVID LEÍRÁSA

Az elmúlt években a fordítói piac alapvető **változásokon** ment keresztül, ezért szakunk tantervét és tartalmát a piaci szereplők véleményének figyelembe vételével alakítottuk ki. A képzés lehetőséget biztosít a résztvevőknek arra, hogy egyszerre szerezhessenek szakfordító és tolmács szakképesítést, a tolmácsoláson belül **konferenciatolmács** képzést is nyújtva. A szak megnevezése utal arra, hogy mely szakterületeken van a **legnagyobb igénye** a piacnak szakfordítókra, illetve tolmácsokra. A nyelvi közvetítői tevékenység azonban ma már nem szűkíthető le kizárólag egy adott szöveg forrásnyelvről célnyelvre történő fordítására, hiszen a területen **számos új munkakör** (vendor menedzser, terminológus, projektmenedzser, utószerkesztő, stb.) jelent meg. Ez a tendencia számos új készség és ismeret megszerzését teszi szükségessé. A **fordítástámogató eszközök** használata nem csupán egy tantárgyban kap helyet, hanem horizontálisan, a tantárgyak többségében megjelenik. A hallgatók pedig tanulmányaik első pillanatától kezdve a **piac szereplőivé** válnak azáltal, hogy a tantárgystruktúrának és a szakmai eseményeken való részvételnek köszönhetően megismerkedhetnek a piaci folyamatokkal, szereplőkkel és erőviszonyokkal.

II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése

Műszaki, gazdasági és társadalomtudományi szakfordító és tolmács szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

Műszaki, gazdasági és társadalomtudományi szakfordító és tolmács … (idegen nyelv megnevezése) nyelvből és magyar nyelvből

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe

Társadalomtudományi képzési terület

4. A szakirányú továbbképzésbe való felvétel feltételei

- Bármely képzési területen szerzett legalább alapfokú (Bachelor), illetve hagyományos egyetemi vagy hagyományos főiskolai diploma;
- Legalább középszint (B2) feletti idegennyelv-tudás
- Megfelelő szintű magyar nyelvhasználati ismeretek
- Sikeres felvételi vizsga

5. Képzési idő

4 félév

6. A képzés szervezési formája

Részidős, esti képzés

7. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

120 kredit

8. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

Elsajátítandó kompetenciák

- Fordítói kompetenciák (fordításközpontú szövegelemezés, átváltási műveletek, fordítási problémák azonosítása és megoldása, lektorálás)
- Tolmácsolási kompetenciák (figyelemmegosztás, memóriafejlesztés, tolmácsstratégiák, időmenedzsment, kompenzációs stratégiák)
- Nyelvi kompetenciák (olvasott/hallott szöveg értése, írott szöveg alkotása, beszédkészség, szókincs, nyelvhelyesség idegen nyelven és anyanyelven, regiszterek, stílusok ismerete)
- Interkulturális kompetenciák (kommunikatív - verbális és nem verbális - kompetencia, nyelvi változatok azonosítása, pragmatikai kompetencia, mögöttes értelmek azonosítása, viselkedéskultúra)
- Információkutatási kompetenciák (párhuzamos dokumentumok keresése, terminológiakutatási stratégiák, glosszáriumkészítés, archiválási technikák)

- Szakterületi kompetenciák (szakterületi műfajok, szövegtípusok, regiszterek, terminológiamenedzsment, ekvivalenciavizsgálat, párhuzamos dokumentumok keresése)
- Technológiai kompetenciák (fordítástámogató szoftverek, terminológiai adatbázis kezelés)

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek

- a fordítási és tolmácsolási tevékenységnek a gyakorlat számára is releváns elméleti és tudományos kérdései,
- nyelvi és kulturális ismeretek a forrás és célnyelven,
- műszaki, gazdasági, társadalomtudományi háttérismeretek,
- a fordító és tolmács szakma működésének ismerete (etikai és protokolláris szabályok, a fordítói piac működése, a fordítóiroda belső működése, vállalkozási ismeretek),
- kommunikációs alapismeretek
- gazdasági és politikai események naprakész ismerete
- jegyzetelési technikák
- tolmácsstratégiák (kognitív mobilizáció, anticipáció, approximáció, transzkódolás, szalámitechnika)

Személyes adottságok, készségek

- elemzőképesség,
- problémafelismerő- és megoldó képesség,
- döntésképesség,
- empátia,
- tolerancia,
- humánus/etikus viszonyulás,
- rugalmasság,
- kreativitás,
- magabiztosság,
- gyors reagálóképesség,
- megfelelő önismeret,
- önértékelési képesség,
- stressztűrő képesség,
- állóképesség,
- megfelelő hangszín és hangerő,
- széleskörű műveltség,
- a minőség iránti elkötelezettség,
- diszkréció,
- képesség önálló munkavégzésre vagy csapatmunkában való részvételre

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

A szakon végzettek alkalmasak

- megbízások elemzésére,
- fordítási stratégiatervezésre,
- szövegelemzésre,
- szövegalkotásra,
- tematikus előkészítésre,

- megfelelő időgazdálkodásra,
- írásbeli és szóbeli nyelvi közvetítésre (fordítás, szakfordítás, közvetítő tolmácsolás, konszekutív tolmácsolás, szinkrontolmácsolás),
- terminológiai gyűjtemények készítésére,
- fordítástámogató eszközök használatára,
- tolmácsberendezések használatára,
- fordítóirodai munkavégzésre különböző munkakörökben (terminológus, projekt menedzser stb.),
- önálló vállalkozás indítására

9. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Nyelvi ismeretek: 26 kredit
Idegen nyelv- és stílusgyakorlat 1-3.; Idegen nyelvi szigorlat; Magyar nyelv- és stílusgyakorlat; Fordításközpontú kontrasztív nyelvi ismeretek

Nyelvi közvetítői ismeretek: 78 kredit
Fordítástechnika; Szakfordítás és terminológia 1-2.; Fordítástechnológia és terminológiamenedzsment 1-2.; Tolmácsolás 1-4.

Kiegészítő ismeretek: 6 kredit
Nyelvi közvetítés – tudomány és szakma; Szakmai ismeretek; A fordítás üzleti világa - vállalkozási ismeretek

10. A szakdolgozat kreditértéke:

10 kredit

III. MINTATANTERV

Jelölések:

1/1 = első félév első felében (7 hét)
1/2 = első félév második felében (7 hét)
2/1 = második félév első felében (7 hét)
2/2 = második félév második felében (7 hét)
f = félévközi jegy
szig = szigorlat
v = vizsgajegy
a = aláírás
(+1) = a kontaktórákon felül, távoktatással zajló órák száma

Tantárgy	*Félév és heti óraszám*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*
Idegen nyelv- és stílusgyakorlat 1-3.	2f	1(+1)f	4f+szig	

Fordításközpontú kontrasztív nyelvi ismeretek (1/1)	1v			
Magyar nyelv- és stílusgyakorlat (2/2)		1v		
Fordítástechnika	1(+1)v			
Szakfordítás és terminológia 1-2.		1(+1)f	2(+2)f	
Fordítástechnológia és terminológiamenedzsment 1-2.	1(+1)f	1(+1)v		
Tolmácsolás 1-4.*	2f	2v	2f	8f
Nyelvi közvetítés – tudomány és szakma (1/2)	1v			
Szakmai ismeretek (2/1)		1f		
A fordítás üzleti világa – vállalkozási ismeretek		1(+1)a		
Diplomafordítás				–a
Heti összóraszám	***8(+2)***	***8(+4)***	***8(+2)***	***8***
Heti gyakoriság	***2nap***	***2nap***	***2nap***	***2nap***

IV. FELVÉTELI VIZSGA

A képzésre történő felvétel feltétele a **sikeres felvételi vizsga** magyar nyelvből és a választott idegen nyelvből. A felvételi vizsga versenyvizsga jellegű, letétele alól nyelvvizsga- vagy más bizonyítvány nem mentesít. A szóbeli vizsgán azok vehetnek részt, akik az írásbeli vizsgát sikeresen teljesítették.

- Formája: 150 perc időtartamú írásbeli és 30 perc időtartamú szóbeli vizsga
- Az írásbeli vizsga tartalma: magyar nyelvből nyelvi közvetítői és kreatív szövegalkotási feladatok, a választott idegen nyelvből bizonyos nyelvi készségeket mérő tesztfeladatok, valamint nyelvi közvetítői feladatok
- A szóbeli vizsga tartalma: írott idegen nyelvű szöveg szóbeli fordítása (blattolás), szóbeli nyelvi közvetítői készséget mérő feladat, beszélgetés idegen nyelven országismerettel kapcsolatos, illetve általános témákról
- Pontszámítás: az írásbeli vizsgán elérhető összpontszám 100 pont (magyar nyelvi esszé és idegen nyelvi teszt), amelyből legalább 60 pontot kell elérni, ezen belül a magyar nyelvi esszén elérhető 20 pontból minimum 12 pontot kell elérni. A szóbeli vizsgán azok vehetnek részt, akik az írásbeli felvételit sikeresen teljesítették, azaz elérték a 60 pontot. A szóbeli vizsgára történő bejutás ponthatárát az írásbeli vizsgán elért pontszámok ismeretében állapítjuk meg, amely nyelvenként eltérő lehet.
- Az a jelentkező nyer felvételt, aki a teljes felvételi vizsgán megfelelt. Bizonyos nyelveknél a nagy érdeklődésre való tekintettel az elért pontszám alapján sorrendet állítunk fel. A pontszám alapján néhányan a várólistára kerülhetnek, akik abban az esetben juthatnak be a képzésre, ha a felvettek közül valaki nem iratkozik be vagy halaszt.

* első vagy második félév után lehet átiratkozni a Műszaki, gazdasági és társadalomtudományi szakfordító szakra

V. DIPLOMAFORDÍTÁS

A képzés negyedik félévében a hallgatók kijelölt témavezető irányításával két diplomafordítást készítenek, és az abszolutórium megszerzése után bizottság előtt megvédik.

A diplomafordítás öt évnél nem régebbi, a célnyelven még nem publikált/lefordított műszaki vagy gazdasági vagy társadalomtudományi szakszöveg fordítása a fordításhoz felhasznált irodalommal és terminusjegyzékkel ellátva. Részei: egy 10.000 leütés (1800 szó) terjedelmű idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyarra, egy 20 egységből álló terminológiai glosszárium, egy magyar nyelvű fordítói kommentár, mely tartalmazza a szöveg fordításával kapcsolatban felmerült nehézségeket, dilemmákat, és a választott megoldások indoklását, továbbá egy 5000 leütés (900 szó) terjedelmű magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre. Az elvárt végeredmény nyomdakész fordítás.

VI. ZÁRÓVIZSGA

A **záróvizsgára** bocsátás feltétele a mintatantervben előírt követelmények teljesítése és az abszolutórium megszerzése.

A záróvizsga részei:
- a diplomafordítások megvédése;
- zárthelyi szakfordítás fordítástámogató szoftver segítségével: egy 3000 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű közepesen nehéz tudományos-szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra, egy 1500 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű tudományos-ismeretterjesztő szöveg fordítása magyarról idegen nyelvre;
- tolmácsolás (interjú-/tárgyalástolmácsolás, idegen nyelvű beszéd konszekutív tolmácsolása magyar nyelvre; idegen nyelvű beszéd szinkrontolmácsolása magyar nyelvre).

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Randrianasolo Daniella programasszisztens
Tel: +36 1 463 2628
Email: randrianasolo.daniella@gtk.bme.hu

Visszatérés az előző oldalra:
www.tfk.bme.hu/kepzeseink/uj-kepzesek/muszaki-gazdasagi-es-tarsadalomtudomanyi-szakfordito-es-tolmacs